

РЕЦЕНЗИЯ

От : проф. д-р Христо Цеков Цеков, дм., Клиника по неврохирургия към Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ „Токуда“ ЕАД - София

Относно: провеждането на конкурс за заемането на академичната длъжност „професор“ /област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 Медицина - научна специалност Неврохирургия за нуждите на Клиниката по неврохирургия към Аджибадем Сити Клиник, УМБАЛ „Токуда Болница“ ЕАД, София

Конкурсът е обявен в ДВ бр. 98 от 24.11.2023 гд.. Научното жури е назначено на основание ЗРАСРБ по чл. 4, ал.2 и чл. 29а и чл.61 от Правилника за развитие на академичния състав на Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ „Токуда“ ЕАД и решение на Научния съвет с Протокол № 49 от 01.11. 2 023 г.. Кандидат: един, доцент Владимир Ст. Наков, дм, Началник Клиника по неврохирургия, Аджибадем Сити Клиник „УМБАЛ“Токуда“ ЕАД.

Спазени са всички изисквания за провежданетс на конкурс, извършена е проверка на представената от кандидата

Д-р Владимир Стефанов Наков е роден през 1966 година в гр. София, завършва средното си образование в родния град. През 1992 година завършва висшето си медицинско образование в Медицинска академия, гр.София – магистърска степен. Като студент работи като санитар и медицинска сестра. След получаването на магистърска степен по медицина работи в продължение на няколко години като лекар ординатор и лекар старши ординатор в отделението по неврохирургия към МБАЛ „Св. Анна“ АД, София. От 2012 до 2016 година заема длъжността Началник отделение към Клиника по неврохирургия към ВМА – София, а от 2016 досега е лекар неврохирург към Токуда болница, София. От 2 000 година е с призната специалност по неврохирургия, а през 2010 година завършва курс по Здравен мениджмънт. През м. март 2015 година защитава успешно дисертационен труд „Резултати от ранното оперативно лечение на руптурирали мозъчни аневризми“ и му е присвоено званието дм.. От 2017 година, след провеждането на конкурс, д-р Владимир Наков е назначен за доцент към Клиниката по неврохирургия, а от началото на тази година, отново с конкурс заема позицията Началник Клиника по Неврохирургия. Известен е в медицинската общност с възможностите си за изключително прецизен и продуктивен неврохирург, отнасящ се с отговорност и етичност спрямо пациентите и колегите си.

Завършил е редица престижни курсове за високо специализирана дейност: Гръбначно-мозъчна травма, 2008 AO spine; Дегенеративни заболявания на гръбнака, 2008; Травми на гръбнака, AO spin ,2008; Третирание на гръбначни фрактури чрез миниинвазивни техники ЕАССМЕ, Лондон 2011; Микрохирургия на черепната основа, 2015, Медицински университет Копенхаген, Дания/.

Провеждал е и провежда обучение на специализанти, стажанти, докторанти и млади специалисти по неврохирургия извън Токуда болница в УМБАЛ „Св. Георги“ ЕАД гр. Пловдив, в УМБАЛ Бургас, ЕАД. Многократно е избран за рецензент при хабилитации в различни университети на страната, като и участия в държавни комисия при полагане на изпити от специализанти. За периода 2010-2015 година е изнасял лекции, провеждал упражнения и семинари, участвал в научни съвети и в научно-изследователската дейност на ВМА, провежда курсове по хирургия на черепната основа и оперативно лечение на мозъчните аневризми, както във ВМА, така и в Токуда болница. В потвърждение е представил необходимите за това сертификати и удостоверения. Провежда първия в България „live surgery“ курс с теоретична и последваща атрактивна част с участие на специализантите в реална оперативна интервенция /2015, ВМА/. Разработил е филми с образователна цел на основни оперативни техники приложени от автора по време на оперативни интервенции извършени от него. Съавтор на третия учебник по неврохирургия, под редакцията на проф. Н. Габровски. Ръководител е на докторантурите на двама успешни докторанти. Съавтор е в създаването на сайта www.3Datlasofneurologicalsurgery.org, който представлява он лайн платформа, съдържаща триизмерни фотореалистични анатомични дисекционни модели и триизмерни модели на мозъчни лезии и оперативни достъпи.

Член е на Българското дружество по неврохирургия, БЛС, асоцииран член на ЕАНС.

За участие в конкурса, извън проведения през 2017 година конкурса за доцент, са представени една колективна монография, 39 реални публикации, като първи автор е в 3 от тях, като втори – в 36. Представени са и 37 резюмета от участие в научни форуми у нас/23/, у нас на английски език /6/ и в чужбина/8/. След рецензирането на дисертационния му труд през 2015 година има 9 реални публикации, /от които 4 на английски език в списания извън страната/, както и 7 резюмета от научни форуми /4 в България и 3 в чужбина/. Цитиран е 50 пъти в редица реномирани издания на английски език, импакт факторът е **1,331**.

Научно-практическите приноси на д-р В. Наков са в няколко основни направления:

Мозъчно съдова болест

Оперативното лечение на мозъчно-съдовата болест е основното направление в научната и практическата дейност на д-р В.Наков. В момента той е един от водещите неврохирурзи в тази област. Основният научен труд в тази област е монографията „Интракраниални аневризми“-2014 година, която запълни една голяма празнина в българската литература – втора монография от български автор след издадената преди повече от 30 години от проф. Л.Карагьозов „ Хирургично лечение на съдовите заболявания на мозъка“. В нея прави анализ на съвременното оперативно лечение на мозъчните аневризми, прави съпоставка между сроковете за провеждане и резултатите от оперативното лечение, разработва прогностични фактори приложими при оперативното лечение, съпоставя индикациите, сроковете за лечение и резултатите от различните методи на лечение /ендоваскуларно, транскраниално и хибридно/ прилагани в острия период на руптура при аневризми един актуален и търсещ своето решение проблем и

понастоящем . Върху поведението в първите часове на руптура при аневризми е и дисертационния труд и представените с него публикации – едно проучване върху 92 пациенти оперирани от автора в първите 72 часа след руптурата на аневризмата, с потвърждаване на необходимостта от ранно оперативно лечение, при което влизат в съображение и ендovasкуларните техники и класическите методи за изключване на аневризмата от мозъчното кръвообращение. Разработва алгоритъм на поведение в зависимост от тежестта на кръвоизлива, локализацията и морфологичната характеристика на аневризмалния сак. Реабилитира интраоперативното прилагане на пункция /по Пейн/ на страничния вентрикул с цел овладяването на мозъчния оток и предпазването на мозъка от допълнителни увреди. Прави редица теоретични разработки по отношение патогенезата и патоморфологията на мозъчните аневризми споделя опита си от оперативното им лечение . Прилага за първи път в България и усъвършенства прилаганата техника за отстраняване на мигрирала спирала след неудачи при койлингиране на аневризмалния сак. Извършва клипсиране на остатъчен аневризмален сак след койлинг, описва техника на клипсиране и поведение при руптурирал по време на койлинг аневризмален сак . Всичко това са части от съвременната хибридна хирургия на съдовите заболявания на мозъка, което е мечтата на всички съвременни неврохирургични заведения в света. Разработил е класификация на съдовите усложнения след клипсиране на аневризми, анализирал е тяхната честота ,патогенеза, техника за предотвратяване, както и техники за тяхното овладяване. Изключително продуктивно е сътрудничеството му с д-р М. Лилов в областта на ендovasкуларната хирургия и по конкретно лечението на комплексните аневризми, като са описани две нови техники за преодоляване на трудностите свързани с неблагоприятно съотношение между размерите на аневризмалната шиика и тази на сака . Описва за първи път в българската литература случай на интрамурален хематом в базиларната артерия като причина за субарахноидален кръвоизлив . В сътрудничество и съавторство с д-р М.Лилов е приложена за първи път в България т.н. JAIL техника характеризираща се с едновременното използване на микрокатетри и стенд за коилиране на аневризми. Значителен опит д-р Наков има при оперативното лечение на аневризмите в областта на базиларната артерия, една патология, която предизвиква емоции независимо от опитността на неврохирурга . Съпоставят се резултатите по отношение ресурсите, техническите проблеми и крайните резултати от прилагането на открита и ендовасална неврохирургия, като се подчертава категорично преимуществата на последната . Интерес представлява усъвършенстването на оперативната техника при аневризми на бифуркацията на базиларната аневризма и прилагането на субтемпорален достъп. Характерно за д-р Наков е, че споделяйки допускани и предположими технически грешки при провеждането на една или друга оперативна намеса, той веднага разработва система от мерки за тяхното предотвратяване или овладяване. Първи описва у нас транскраниални интервенции, последвали неудачи при ендovasкуларни процедури, действия подчертаващи добра организация на оперативното лечение, синхронност в работата на операционните зали – нещо което е въведено и функционира адекватно в Токуда болница.

Той е един от малцината неврохирурзи – реставратори на техниката за създаването на допълнителен кръвоток към мозъчното кръвоснабдяване, т.н. екстра - интракраниален байпас. Тази техника се препоръчва при изчерпани възможности на медикаментозното и

интраваскуларното лечение при компрометиран кръвоток през магистралните артериални артерии. Приносът на автора тук е във формулирането и въвеждане в практиката на надежден и достоверен и доказал се м практиката Color coded Duplex Sonfgraphy за прецизиране на подходящите кандидати за извършване на мозъчно – съдов байпас при пациенти с хронична недостатъчност на мозъчното кръвоснабдяване /при болестта Моя Моя, тромбози на каротидни, базилярна и вертебрални артерии, при хирургия на богато кръвоснабдени тумори и т.н./.

Въвежда иновативна техника с използването на венозен графт .

Хирургия на черепната основа

Хирургията на черепната основа се базира предимно на оперативното лечение на екстрааксиални тумори и се отличава със силно ограничени пространствено оперативни коридори, сложен релеф на черепната основа, преплитането на жизнено важни съдове и черепно – мозъчни нерви, непосредствена близост до стволите структури, които са уязвими както от директно травмиране, така и индиректно от нарушаването на мозъчния кръвоток. Изискванията към хирурга са изключително високи - физическа и психическа устойчивост, отлична ориентация в структурите на черепната основа, техническа обезпеченост с микроинструменти, КУЗА, невронавигация, владееене на сложни оперативни техники. Разработва и въвежда в практиката екстрадуралния транспетрозен достъп по Кавазе за тумори на черепната основа и най-вече при приложим при петрокливални менингиоми, патология представляваща предизвикателство и за най-опитните неврохирурзи. Прилага разширен трансфациален достъп към кливуса с радикална екстирпация на адвансирал хордом. Прави добро анатомично описание, посочва възможните източници на грешки, споделя своите затруднения при този тип хирургия. Разработва в практически аспект супраорбиталния достъп . Допринася с личния си опит за осъвършенстването на оперативната тактика за превръщането на краниобазалната патология в конвекситетна такава.

Невроонкология

Основната патология в неврохирургичната онкология са мезенхимните тумори – разнородна група, като всеки един представител в групата е със своите особености на биология, кръвоснабдяване, чувствителност към един или друг метод на лечение. Подчертан афинитет към туморите ангажиращи черепната основа, които са основно и непреходно в годините предизвикателство към неврохирурга и които са широко застъпени в научните разработки на доцент Наков. В болшинството си това са доброкачествени тумори с крайно неблагоприятно разположение и при които оперативното лечение е основен метод за лечение. В публикациите си доц. Наков представя 14 случая на базални хордоми и менингиоми, атакувани с много добър ефект с различни достъпи: краниофациален, субфронтален, субтемпорален – екстра и субдурален, ретросигмоидален, което е изключителен опит не само за българската неврохирургия . Нещо повече, доц. Наков прави детайлен анализ на всеки един достъп, съобразно анатомичните особености и изтъква предимствата и недостатъците на всеки един от тях . Прави също така анализ на своите и евентуално възможни грешки и усложнения при този тип хирургия, посочва технически решения за тяхното предотвратяване. Разработва техниката на

транскондиларния достъп и възможностите за запазването на стабилността на краниоспиналния сегмент, един сериозен проблем за съвременната неврохирургия. За първи път у нас въвежда транспетрозния достъп по Кавазе при пациенти с петрокливални менингиоми и менингиоми ангажиращи кавум Мекели . Извършва разширен достъп към зоната около кливуса прилагайки медиална максилотомия и парциална ринотомия отстранявайки успешно авансирал хордом на кливуса. Особено ефикасна е реализацията на идеята за преобразуването на базалните тумори в конвекситетни, посредством резециране на част от черепната основа. Постига радикална екстирпация на два шванома на н. вагус с добър клиничен ефект, което е изключителен раритет- в литературата има описани общо 95 аналогични случаи . Подчертава ефикасността на едноетапна туморна екстирпация, без предварително вземане на биопсия и без адювантна терапия.

Функционален неврофизиологичен контрол

От 2017 година всички операции в Неврохирургичната клиника, имащи отношение към функционално значими зони , по правило се провеждат под неврофизиологичен контрол, като доц. Наков активно участва в този процес, като има и успешно защитил дисертант в това направление. Особено ценно е анализирането на възможностите за отстраняване на причините при субоптималното изпълнение на невромониторинга. Прави също така анализ в две публикации за резултатите от оперативното лечение преди и след въвеждането на невромониторинга вкл. с директната стимулация, като изводът е безспорната полза от невромониторинга особено при редуцирането на постоперативния морбилитет.

Триизмерна визуализация на нормални анатомични структури и патологични процеси в неврохирургичната практика

Триизмерното визуализиране на анатомични обекти в неврохирургията през последните години се явява изключително полезен метод при планирането и провеждането на оперативни интервенции. Тук се включва както стандартното изобразяване на екран, така и триизмерното моделиране на макети. Тази техника е изключително полезна при обучението на студенти и специалисти.

Гръбначно-мозъчна неврохирургия

Основно проучване в тази област д-р Наков прави на спонтанните спинални пиогенни инфекции изискващи неврохирургично лечение/16/. Това е рядка патология / чиято честота прогресивно нараства през последните години/, с висока /до 30-40%/ и инвалидизация. Въвежда принципи на поведение отнасящи се до антибиотичното лечение в пред- и пост- оперативния период, извеждането на външен дренаж, провеждането на стабилизация. Прави опит за усъвършенстване на алгоритъма за поведение при малигнените гръбначно-мозъчни тумори.

Травматология

Допринася за развитието на проблема с ранната декомпресивна трепанация при остри травми с обемзаемащи лезии в интракраниалното пространство.

Оперативна техника и достъпи

Прилага при повече от 250 пациента базирана на ултразвук невронавигация, като д-р Наков е част от екипа осъществил нейното въвеждане в практиката. Въз основа на богат клиничен материал потвърдително доказва ефективността на интраоперативната ултразвукова диагностика при доказване и предотвратяване на рисковете от т.н. брейн шифт при аксиалните тумори . Като опитен неврохирург д-р Наков владее всички оперативни достъпи към интракраниалното пространство, модифицира някои от тях, други въвежда за първи път у нас – петрокливален достъп по Кавазе, преобразуването на трудно достъпните базални менингиоми в конвекситетни такива, въвежда алгоритъм на поведение с оглед предотвратяване на усложнения при краниобазални достъпи, въвежда принципите на хибридната неврохирургия отстранявайки с класически достъпи и оперативни техники интраоперативно настъпили усложнения при ендовазална мозъчно-съдова хирургия . Съавтор е в разработването на компютъртомографски базирана симулация на краниотомия и планиране на оперативните достъпи с Озирикс софтуер. В колектив участва в разработването на технически прийоми за запазването на косата при краниотомии.

Мога да споделя и личните си впечатления от д-р Вл.Наков, когото познавам от много години. Изключително активна оперативна дейност, като извършва оперативни намеси на много високо техническо и технологично ниво, като има реномето и авторитета на водещ в някои области неврохирург. Изключителна работоспособност и всеотдаен на каузата Неврохирургия. Проявява подчертан интерес към: съдова неврохирургия, хирургия на черепната основа, невроонкология, хирургия на болката и дегенеративните заболявания. Подчертан интерес към научно-преподавателска дейност.

В заключение: Д-р Наков е с доказани качества на диагностик-клиницист, хирург – оператор, научен работник и преподавател. С тези си качества д-р Наков отговаря напълно на определените от Правилника за развитието на академичния състав и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в „Токуда Болница” – София изисквания за заемането на академичната длъжност „професор”. Гласувам с категоричното „Да” за неговото избиране за „професор” към Клиниката по неврохирургия към Аджибадем Сити Клиник, УМБАЛ „Токуда” ЕАД.

05.03.2024

София

Рецензент:

